

РЕШЕНИЕ

№ 42335

гр. София, 17.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 26.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **9922** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на „К И К“ ООД срещу Решение за ново произнасяне на основание чл.173, ал.2 АПК по влязло в сила съдебно решение № 000030-7171/28.08.2025г. на изпълнителния директор на НАП, с което е оставено без уважение искане вх.№ 26-К-1064/17.05.2024г. за възстановяване като недължимо платена сума в размер на 95 000 лева, представляваща платена държавна такса по чл.30, ал.6 ЗХ.

В жалбата се твърди, че оспореният административния акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснати съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон. Според оспорвания разпоредбите на § 19 - § 22 от ПЗР към ЗДБРБ за 2024 г. са противоконституционни, тъй като се нарушавал принципът на правовата държава и се придавало обратно действие на норми, с които се утежнява положението на определена категория правни субекти (организатори на хазартни игри), чрез въвеждането на допълнителна финансова тежест върху тях. Това законодателно решение на практика водело до пълно отричане и на принципа на оправданите правни очаквания, пряка последица от което била реалната опасност някои хазартни оператори, които не могат да си позволят да заплатят тези такси, да бъдат принудени да се оттеглят от пазара, поради възлагане на прекомерна, неоправдана, а в определени случаи - непосилна тежест върху тях. Позовава се на регламентираният принципи в АПК, а именно яснота, разбираемост и предвидимост на законовите разпоредби; зачитане на оправданите правни очаквания на правните субекти; влизане в сила на нормите след изтичане на подходящ *vacatio legis*; забрана за обратно действие на правните норми освен в изключителни случаи, когато целта, която трябва да бъде

постигната, изисква това и при условие, че оправданите правни очаквания на засегнатите страни са надлежно отчетени. Според оспорващата страна, забраната за обратно действие на правните норми произтичала от върховенството на правото като конституционен принцип (Решение № 5 от 2017 г. по к. д. № 12/2016 г. на КС на РБ). В практиката на КС се поддържало, че съгласно изискването за правна сигурност и предвидимост на законодателните решения било конституционно недопустимо законодателят впоследствие да налага с обратно действие неблагоприятни последици за правните субекти, които са действали точно в съответствие със съществуващата нормативна уредба (Решение № 7 от 2009 г. по к. д. № 11/2009 г., Решение № 5 от 2017 г. по к. д. № 12/2016 г.). „Правната сигурност и стабилност са характеристики на правовата държава, която изисква трайно и последователно законодателно регулиране на обществените отношения“ (Решение № 8 от 27.05.2021 г. на КС на РБ по к. д. № 9 / 2020 г.). В Решение № 8 от 2017 г. по к. д. № 1/2017 г. на КС на РБ се посочвало, че съгласно принципа за защита на оправданите правни очаквания, трябвало да не се допускат „внезапни, неочаквани и непропорционални на конституционните стандарти законодателни промени“. В областта на данъчното право се въвеждала абсолютна забрана за обратно действие на правните норми. В Решение № 9 от 1996 г. по к. д. № 9/1996 г., съдът посочвал, че „нормите, с които се въвеждат данъчни задължения или данъчни утежнения, трябва да бъдат създадени преди времето, за което те се отнасят“, както и че „всеки правен субект трябва предварително да знае какви суми и в какви срокове ще плаща в бъдеще. Той не може да бъде обременен със задължения за плащане за минало време, които действащият закон тогава не го задължава да плаща“. Според него същинското обратно действие е забранено в настоящата хипотеза, тъй като се касае за обратно действие на норми, които създават задължения за правните субекти, доколкото тези задължения нахвърняват придобити вече права. Недопустимо било, Народното събрание да променя законите в полза на държавата и във вреда на гражданите и юридическите лица (Решение № 7 от 2001 г. по к. д. № 1/ 2001 г., Решение № 10 от 2009 г. по к. д. № 12/2009 г., Решение № 3 от 2019 г. по к. д. № 16/2018 г.), защото по този начин се нарушавал принципа на правната сигурност и предвидимост.“ (Решение № 12 от 2010 г. по к. д. № 15/2010 г., Решение № 3 от 2019 г. по к. д. № 16/2018 г., Решение № 4 от 1998 г. по к. д. № 16/1997 г. и Решение № 7 от 2012 г. по к. д. № 2/2012 г.). Също така се твърди, че чрез въвеждането на разпоредбите на § 19 - § 22 от ПЗР към ЗДБРБ за 2024 г. са пренебрегнати основни принципи в правовата държава, поради което приема че същите са противоконституционни.

Ответникът – Изпълнителния директор на НАП, чрез процесуален представител поддържа, неоснователност на жалбата. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена не изпраща представител и не изразява становище.

Съдът, след като се запозна с жалбата и приложените по делото писмени доказателства, прие следното от фактическа страна :

С Решение № 000030-821/11.03.2021г., издадено на основание чл.36 от Закона за хазарта /ЗХ/, на дружеството е продължен лиценз за организиране на игри с игрални автомати за срок от 10 години, в игрална зала, с административен адрес [населено място], обл.М., [улица], [жилищен адрес] чрез експлоатация на 15 (петнадесет) броя игрални автомата с 15 броя игрални места и 4 (четири) броя системи за формиране на премия джакпот. По този повод е внесена и декларирана сумата от 95000лв. ДТ по чл. 30, ал.6 от ЗХ.

С молба вх. № 26-К-1067/17.05.2024г. е направено искане за прихващане или възстановяване на сумата в размер на 95 000, 00 (сто и десет хиляди) лева, платена на основание §22 от ПЗР на ЗДБРБ във вр. чл.30, ал.6 ЗХ (изм. ДВ.бр.108/30.12.2023г. в сила от 01.01.2024г.).

По повод така депозираната молба е постановено оспорваното в настоящето производство решение, с което е оставено без уважение искане вх. № 26-К-1067/17.05.2024г. на „К И К“ ООД да бъде извършено възстановяване на сумата, съставляваща платена държавна такса по чл.30, ал.6 ЗХ, изчислена съобразно § 22 от ПЗР на ЗДБРБ за 2024г. (обн. ДВ. бр.108/30.12.2023г. в сила от 01.01.2024г.). в мотивите си административният орган е приел, че изпълнителният директор на НАП нямал законово уредена компетентност да преценява наличие на противоконституционност на законови изменения, правни норми и актове на Народното събрание на Република България в цялост, каквато притежавала единствено К. съд на Република България. Според него заплащането на нововъведената държавна такса било обусловено от необходимостта от поддържане на институционален апарат и финансови средства с цел пълно, всестранно, законосъобразно и целесъобразно осъществяване на надзор върху хазарта. Този надзор включвал извършването на задължителни регулярни проверки по чл.89 ЗХ, такива по дадени жалби и/или сигнали физически и/или юридически лица, както и проверки върху дейността на организаторите на хазартни игри по реда на Закон за мерките срещу изпирането на пари /ЗМИП/, което ангажирало значителен допълнителен ресурс на приходната администрацията, респ. обуславяло заплащането на такса за поддържане на лиценза за целия негов срок. Не съществувала възможност, ответникът да избира дали да събира в пълен размер или не предвидените в ЗХ такси. Изпълнителният директор на НАП действал при условията на обвързана компетентност и бил длъжен да събере всички държавни такси от искателя, свързани с осъществяваната от него дейност. Липсвала също правна възможност (в ЗХ и чл.5 ЗДТ), за освобождаване на дружеството от заплащането от държавни такси.

Въз основа на така приетата фактическа обстановка, съдът прави своите правни изводи :

Жалбата е допустима, тъй като е подадена от активно легитимирано лице с правен интерес да оспорва, в законоустановения преклузивен срок, насочена срещу административен акт, подлежащ на съдебен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна.

Оспорваното решение е издадено от компетентен административен орган, в предвидената по чл.59, ал.2 от АПК форма и при липса на допуснати нарушения на административнопроизводствените правила като спор между страните по тези въпроси няма.

Не са налице противоречия с материалноправните разпоредби.

Към момента на издаване на решението за продължаване на срока с 10 години на издаден лиценз по чл.36, ал.1 ЗХ, а именно: 14.05.2021г. разпоредбата на чл.30, ал.6 ЗХ (в ред. ДВ. бр.69/04.08.2020г.) е гласяла, че „за издаване и поддържане на лиценз за игри с игрални автомати със срок на лиценза 5 години се събира еднократна държавна такса в размер на 25 000 лв., когато игрите са организирани в населени места до 500 000 жители, и в размер на 50 000 лв., когато игрите са организирани в населени места над 500 000 жители. За издаване и поддържане на лиценз за игри с игрални автомати със срок на лиценза 10 години се събира еднократна държавна такса в размер на 100 000 лева“.

С разпоредбата на §22 ПЗР на ЗДБРБ за 2024г. е установено, че организаторите на хазартни игри с игрални автомати с лицензи, издадени преди 01.01.2024г. (какъвто е настоящият случай) също дължат таксата по чл.30, ал.6 ЗХ, но в размер, определен по посочената формула: $A = B : C \times D$, където: А е дължимата такса; В е таксата по чл.30, ал.6 ЗХ; С е общият брой месеци от срока на действие на издадения на организатора лиценз; D е броят месеци на действие на лиценза, оставащи след 1 януари 2024г. Указано е в ал.2 на §22, че когато срокът на действие на лиценза в месеци след 01.01.2024г. не изтича в края на календарен месец, определянето на общия брой месеци от срока на действие на издадения на организатора лиценз за целите на изчисляване на

дължимата еднократна част от таксата по ал.1 се закръглява надолу до края на предходния календарен месец. Дължимата еднократна част от таксата, се декларира и внася в срок до 28.02.2024г. при условията и по реда на чл.92 ЗХ (§22, ал.3). Тази разпоредба изрично обвързва размера на таксата по чл.30, ал.6 ЗХ, с оставащия срок на действие на лицензите за организиране на хазартни игри с игрални автомати, издадени преди 01.01.2024г. Уредбата е с временен характер, като само тази еднократна част от таксата, определена по формула с еднократно действие, се декларира и внася в срок до 28 февруари 2024 г. при условията и по реда на чл. 92 от ЗХ. Както се спомена по-горе, дружеството е декларирало и внесло еднократна такса за поддържане на лиценз в размер на 95 000, 00 лв., за 76 месеца, считано от 01.01.2024г. до 20.05.2031г., когато изтича срока на издадения лиценз.

Предвид горното съдът не споделя доводите на оспорващата страна за нарушаване на основните принципи на правовата държава. Тези такси са установени със закон, което не противоречи на основния закон и по-конкретно този на правна сигурност, чрез допускането на обратно действие на нормата. Касае се за действие на законова норма върху заварени правоотношения, юридическите факти, по които са настъпили до влизането в сила на закона, но не са завършили действието си и тези правоотношения продължават да се развиват. В този смисъл е решение № 5/11.05.2017г. по дело № 12/2016г. на Конституционния съд на Република България, с което е направено разграничение между обратно действие на закона, когато той преурежда юридическите факти от момента на тяхното проявление до завършен фактически състав, с който приключва едно правоотношение (ретроактивност *stricto sensu*), и случаите, когато нововъведен правен режим преурежда за в бъдеще заварени правоотношения, които не са приключили (привидна, несъщинска ретроактивност - незабавно прилагане на закона), какъвто е настоящия случай. В своята практика К. съд, като подчертава, че правилото за неретроактивност е проява на конституционните принципи за правова държава и законност, приема, че „хипотезата на прилагане на новия закон към заварено правоотношение не е равнозначна на обратно действие на новия закон (Решение № 12 от 11.11.2010 г., Решение № 9 от 1996 г., Решение № 10 от 2011г.). Конституцията не съдържа забрана за обратно действие на правните норми във всички области на правото, а тя произтича от върховенството на правото като конституционен принцип (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) и е приложима към хипотезите на ретроактивност *stricto sensu*, когато се нарушава доверието в правната система, правната сигурност и придобити права. Изрична забрана в този смисъл се съдържа единствено в чл. 5, ал. 3 от Конституцията по отношение на наказателните закони, които предвиждат нови или по-тежки санкции от отменените. Не е изключен ретроактивен ефект на закона в гражданскоправните отношения и той може да бъде обоснован с публичен интерес, особено ако става дума за правни норми, приети в процес на трансформиране на ценностния фундамент на обществото. Докато ретроактивност *stricto sensu* е допустима само по изключение, несъщинска ретроактивност е по правило възможна, когато законодателните цели не могат да бъдат надхвърлени от интереса на индивида в продължаващото действие на предишния закон. Незабавното прилагане на закона е съвместимо с принципа на закрила на правната сигурност, когато е подходящо и необходимо, за да бъде постигната преследваната от закона цел, и се остане в границите на разумно приемливото при цялостно балансиране на "излъганото доверие" и значимостта и спешността на основанията за законодателните промени“

По тези дъображения съдът приема, че не е налице обратно действие на разпоредбата на § 22, ал. 1 ПЗР на ЗДБРБ за 2024г. /отм./ и с нея не се отнемат придобити права на организаторите на хазартни игри, с което таксата по чл. 30, ал. 6 ЗХ за периода 01.01.2024г.-20.05.2031г. е платена на законно основание и не следва да бъде възстановявана на дружеството.

По разноските:

С оглед изхода на делото и чл. 143, ал. 3 АПК в полза на ответната страна следва да се присъдят направените разноси по делото, които са в размер на 200,00 (двеста) лева, определена на основание чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ (изм. ДВ. бр.53/2025г. в сила от 01.10.2025г.) във вр. чл.37, ал.1 от ЗПП.

Така мотивиран, Административен съд София-град, II-ро отделение, 28 състав

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „К И К“ ООД срещу Решение за ново произнасяне на основание чл.173, ал.2 АПК по влязло в сила съдебно решение № 000030-7171/28.08.2025г. на изпълнителния директор на НАП.

ОСЪЖДА „К И К“ ООД да заплати на Национална агенция по приходите сумата в размер на 200 лева, представляваща направени за делото разноси за юрисконсултско възнаграждение .

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от уведомяване на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: